

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, 17 lutego 2022 r.

DIH-3.707.14.2022.AB

DECYZJA DIH - III/23/2022

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r., poz. 735 z późn. zm.), art. 1 ust. 3 oraz art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1706), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie odwołania od decyzji Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z dnia 23 grudnia 2021 r. (sygnatura: KNR.8361.240.2021.KM), na mocy której, na przedsiębiorcę Pana Cezarego Nizgorskiego, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą: Cezary Nizgorski P.P.H.U. w Iławie, nałożono karę pieniężną w wysokości 2 400 zł (słownie: dwa tysiące czterysta złotych) w związku z niewykonaniem obowiązku w zakresie uwidaczniania cen i cen jednostkowych określonego w art. 4 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2019 r., poz. 178), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

Uzasadnienie

W dniach 19 – 26 października 2021 r. inspektorzy reprezentujący Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej (zwanego dalej: „Warmińsko-Mazurskim WIIH” lub „organem pierwszej instancji”) przeprowadzili czynności kontrolne w sklepie mieszczącym się przy (...), należącym do przedsiębiorcy Pana (...), (zwanego dalej: „stroną”, „stroną postępowania” lub „przedsiębiorcą”).

Upřednio, zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162) (zwanej dalej: „Prawem przedsiębiorców”), skierowano do przedsiębiorcy zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli z 24 września 2021 r., ze wskazaniem zakresu przedmiotowego kontroli obejmującego m.in. kontrolę przestrzegania przepisów ustawy o cenach. Wspomniane zawiadomienie doręczono stronie 27 września 2021r.

Kontrolę przeprowadzono w obecności kontrolowanego przedsiębiorcy.

W toku kontroli sprawdzano m.in. przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2019 r. poz. 178) (zwanej dalej: „ustawą o informowaniu o cenach”) oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz. U. z 2015 r., poz. 2121) (zwanego dalej: „rozporządzeniem Ministra Rozwoju”).

W toku prowadzonej kontroli, przedsiębiorca oświadczył, że w ofercie sklepu znajduje się 7 000 pozycji towarowych. Wśród tych pozycji 236 partii towarów, których dotyczył wymóg uwidocznienia ceny jednostkowej. Cały asortyment jest dostępny dla kupujących w sprzedaży detalicznej.

Inspektorzy prowadząc czynności kontrolne w placówce detalicznej w zakresie prawidłowości uwidaczniania cen zgodnie z ww. przepisami, stwierdzili brak cen i cen jednostkowych przy wszystkich oferowanych do sprzedaży artykułach.

Jak oświadczył kontrolowany, personel sklepu jest zobowiązany do informowania konsumentów o cenach towarów. Sprzedawca każdorazowo podczas informowania klienta o cenie towaru odczytuje ją na monitorze komputera znajdującego się przy miejscu odważania towarów oraz przy pomocy przenośnego skanera kodów kreskowych. Jak oświadczył przedsiębiorca kupujący może podejść do monitora i obejrzeć wskazaną cenę lub odczytać na skanerze przenośnym. Ponadto wskazał, że system informatyczny, z którego korzysta personel podczas informowania klientów o cenie nie podaje ceny jednostkowej. Ponadto w sklepie rozmieszczono w wielu miejscach informację dotyczącą informowania o cenach towarów o następującej treści: „Ceny i asortyment towarów oferowanych w naszym sklepie są dostępne do wglądu za pośrednictwem sprzedawcy w systemie ewidencji towarów”. Fotografie informacji załączono do akt sprawy.

Powyższe stanowi naruszenie przepisów art. 4 ust. 1 ustawy o cenach oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju.

Powyższe ustalenia udokumentowano w Protokole kontroli z 26 października 2021 r. nr akt kontroli KNR.8361.240.2021.

W dniu 26 października 2021 r. Warmińsko-Mazurski WIIH, na podstawie art. 61 § 1 i 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r., poz. 735 z późn. zm.), (zwanej dalej: „Kpa”), zawiadomił przedsiębiorcę (...), o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie nałożenia kary pieniężnej na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w związku z niewykonaniem obowiązków określonych w art. 4 ww. ustawy. Jednocześnie poinformowano, że zgodnie z art. 10 i 73 Kpa stronie przysługuje prawo wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, a także przeglądania akt sprawy, sporządzania z nich odpisów i notatek.

W powyższym piśmie Warmińsko-Mazurski WIIH zwrócił się do przedsiębiorcy o nadesłanie, w terminie 7 dni od otrzymania pisma, deklaracji podatkowej za ostatni rok rozliczeniowy lub oświadczenia dotyczącego wielkości obrotów i przychodu oraz oświadczenia o liczbie zatrudnionych średniorocznie pracowników.

Przedsiębiorca odpowiadając na powyższe zawiadomienie pismem z 2 grudnia 2021 r. przesłał deklaracje podatkową za 2020 r. oraz zaświadczenia dotyczące zatrudnionych osób, z których wynika średnioroczne zatrudnienie, wskazując jednocześnie, że przychód wskazany w deklaracji jest wyłącznie przychodem „papierowym”, gdyż kontrahenci wielokrotnie nie płacą za wystawiane faktury, które mimo tego muszą być uwzględniane w deklaracji podatkowej.

Ponadto w powyższym piśmie przedsiębiorca wskazał, że jego zdaniem brak było podstaw do nałożenia kary na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o cenach, gdyż jego przedsiębiorstwo wdraża innowacyjne rozwiązania w zakresie obsługi klientów, o czym inspektorzy prowadzący kontrolę zostali poinformowani. Strona uważa, że klienci są niezwykle zadowoleni z jakości obsługi i procedur stosowanych w jej sklepie, w tym także w zakresie informowania o cenach. Każdy z klientów jest obsługiwany indywidualnie przez sprzedawcę, który jest wyposażony w czytnik cen, który umożliwia bezpośrednio przy kliencie odczytanie ceny danego produktu, a więc informację o cenie otrzymuje w momencie obsługi. Zdaniem przedsiębiorcy taka formuła jest adekwatna z wywieszeniem ceny przy produkcie, a jednocześnie jest bardziej wiarygodna, gdyż nie ma możliwości modyfikowania ceny oraz cena jest aktualizowana na bieżąco. Przedsiębiorca wskazał również, że klient o stosowanym systemie informacji dowiaduje się zaraz po wejściu do sklepu, jak również z „obwieszczeń znajdujących się w sklepie.

Pismem z 8 grudnia 2021 r. Warmińsko-Mazurski WIIH poinformował przedsiębiorcę o zakończeniu postępowania administracyjnego.

W dniu 23 grudnia 2021 r. Warmińsko-Mazurski WIIH wydał na podstawie art. 6 ust. 1 w zw. z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach decyzję (sygnatura KNR.8261.240.2021.KM), na mocy której na przedsiębiorcę (...), nałożono karę pieniężną w wysokości 2 400 zł (słownie: dwa tysiące czterysta złotych) w związku z niewykonaniem obowiązku w zakresie uwidaczniania cen i cen jednostkowych określonego w art. 4 ustawy o cenach. Decyzja została doręczona stronie w dniu 27 grudnia 2021 r.

W dniu 9 stycznia 2021 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej: „Prezesem UOKiK” albo „organem drugiej instancji” otrzymał, za pośrednictwem Warmińsko-Mazurskiego WIIH, odwołanie od ww. decyzji. W powyższym odwołaniu przedsiębiorca zaskarżył decyzję w całości, zarzucając jej naruszenie przepisów:

- 1) art. 6 ust. 1 w zw. art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług poprzez nałożenie na skarżącego kary pieniężnej mimo niezaistnienia ku temu przesłanek ustawowych, na skutek błędnego uznania, iż doszło do naruszenia obowiązków przez przedsiębiorcę, polegających na rzekomym niewidocznieniu w miejscu sprzedaży detalicznej ceny oraz ceny jednostkowej towaru w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości i uniemożliwiający porównanie cen, w sytuacji gdy zgodnie z metodologią stosowaną u przedsiębiorcy cena uwidaczniania jest klientowi w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości i umożliwiający

porównanie cen za pomocą czytnika cen, czego dokonuje indywidualnie dedykowany klientowi sprzedawca, przy czym cena szczytowana jest bezpośrednio z elektronicznego cennika głównego, co uniemożliwia jakiegokolwiek manipulacje w tym zakresie, a nadto na terenie sklepu uwidocznione są w sposób jasny i czytelny informacje o możliwości uzyskania wiedzy o cenie towaru;

- 2) § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju w zw. z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach poprzez uznanie, iż skarżący naruszył obowiązek prawidłowego informowania o cenach, w sytuacji gdy przepis rozporządzenia mówi o uwidacznianiu ceny w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, tj. na monitorze lub skanerze cen, towary zaopatrzone są w kody kreskowe umożliwiające odczytanie cen, a narzędzia do odczytu cen znajdują się bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru;
- 3) art. 105 § 1 Kpa poprzez jego niezastosowanie i brak wydania decyzji o umorzeniu postępowania w całości, a co za tym idzie postępowanie stało się bezprzedmiotowe.

Mając na uwadze powyższe przedsiębiorca wniósł o uchylenie przedmiotowej decyzji w całości i umorzenie przedmiotowego postępowania, ewentualne uchylenie przedmiotowej decyzji w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania organowi pierwszej instancji.

Pismem z dnia 24 stycznia 2021 r. Prezes UOKiK poinformował stronę o przysługującym jej prawie do zapoznania się z aktami sprawy i prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów. Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził.

Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych rozstrzygnięciem decyzji organu pierwszej instancji. W toku postępowania organ odwoławczy dokonuje oceny, czy odwołanie strony jest uzasadnione oraz sprawdza, czy wydana decyzja była prawidłowa.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ww. ustawy, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach przedsiębiorca ma obowiązek w miejscu sprzedaży detalicznej uwidocznić cenę oraz cenę jednostkową towaru w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Zgodnie z § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju cenę uwidacznia się w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub

w bliskości towaru, którego dotyczy. Cenę oraz cenę jednostkową uwidacznia się w szczególności: na wywieszce, w cenniku, w katalogu, na obwolucie, w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu.

Natomiast zgodnie z § 4 ust. 1 ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju cena jednostkowa uwidoczniiona przy towarze na wywieszce lub w innej formie dostępnej dla kupującego powinna dotyczyć ceny za:

- 1) litr lub metr sześcienny - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według objętości;
- 2) kilogram lub tonę - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według masy;
- 3) metr - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według długości;
- 4) metr kwadratowy - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według powierzchni;
- 5) sztukę - dla towarów przeznaczonych do sprzedaży na sztuki.

Wskazać ponadto należy, iż zgodnie z § 4 ust. 2 ww. rozporządzenia w szczególnych przypadkach uzasadnionych rodzajem, przeznaczeniem lub zwyczajowo oferowaną ilością towarów przy uwidacznianiu cen jednostkowych dopuszcza się stosowanie dziesiętnych wielokrotności i podwielokrotności legalnych jednostek miar innych niż określone w ust. 1.

Natomiast § 4 ust. 3 ww. rozporządzenia stanowi, iż w przypadku towaru pakowanego oznaczonego liczbą sztuk dopuszcza się stosowanie przeliczenia na cenę jednostkową za sztukę lub za dziesiątą wielokrotność liczby sztuk.

Wyłączenia w tym zakresie zawarte są w § 7 rozporządzenia Ministra Rozwoju i tym samym wymogu uwidaczniania cen jednostkowych nie stosuje się do:

- 1) towarów, których cena jednostkowa jest identyczna z ceną sprzedaży;
- 2) towarów sprzedawanych ze względu na ich przeznaczenie w zestawach (kompletach);
- 3) towarów nieżywnościowych sprzedawanych ze względu na ich przeznaczenie lub właściwości wyłącznie w parach;
- 4) produktów leczniczych w rozumieniu art. 2 pkt 32 ustawy Prawo farmaceutyczne.

Niezrealizowanie obowiązków, o których mowa w art. 4 ustawy o informowaniu o cenach powoduje – zgodnie art. 6 ust. 1 ww. ustawy – nałożenie kary pieniężnej do wysokości 20 000 zł. Przepis ten w sposób niewymagający dodatkowych założeń i wykładni, nakazuje wojewódzkiemu inspektorowi Inspekcji Handlowej wymierzyć karę pieniężną podmiotowi, który nie wykonuje obowiązku określonego w ww. przepisach, choćby naruszenie prawa miało charakter jednostkowy i stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości zostały skorygowane. Dowiedzenie, że podmiot nie wykonał powyższego obowiązku powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest karą administracyjną. Jednocześnie w myśl art. 6 ust. 3 tej ustawy, przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej uwzględnia się stopień naruszenia obowiązków oraz dotychczasową działalność przedsiębiorcy, a także wielkość jego obrotów i przychodu.

Niniejsze postępowanie administracyjne prowadzone jest w związku z odwołaniem wniesionym przez przedsiębiorcę Pana (...), od decyzji Warmińsko-Mazurskiego

Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z dnia 23 grudnia 2021 r. (sygnatura: KNR.8361.240.2021.KM), na mocy której na ww. przedsiębiorcę nałożono karę pieniężną w wysokości 2 400 zł (słownie: dwa tysiące czterysta złotych) w związku z niewykonaniem obowiązku w zakresie uwidaczniania cen i cen jednostkowych określonego w art. 4 ustawy o cenach.

W powyższym odwołaniu przedsiębiorca zarzucił powyższej decyzji naruszenie przepisów:

- 1) art. 6 ust. 1 w zw. art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług poprzez nałożenie na skarżącego kary pieniężnej mimo niezaistnienia ku temu przesłanek ustawowych, na skutek błędnego uznania, iż doszło do naruszenia obowiązków przez przedsiębiorcę, polegających na rzekomym niewidocznieniu w miejscu sprzedaży detalicznej ceny oraz ceny jednostkowej towaru w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości i uniemożliwiający porównanie cen, w sytuacji gdy zgodnie z metodologią stosowaną u przedsiębiorcy cena uwidaczniania jest klientowi w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości i umożliwiający porównanie cen za pomocą czytnika cen, czego dokonuje indywidualnie dedykowany klientowi sprzedawca, przy czym cena sczytywana jest bezpośrednio z elektronicznego cennika głównego, co uniemożliwia jakiegokolwiek manipulacje w tym zakresie, a nadto na terenie sklepu uwidocznione są w sposób jasny i czytelny informacje o możliwości uzyskania wiedzy o cenie towaru;
- 2) § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju w zw. z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach poprzez uznanie, iż skarżący naruszył obowiązek prawidłowego informowania o cenach, w sytuacji gdy przepis rozporządzenia mówi o uwidacznianiu ceny w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, tj. na monitorze lub skanerze cen, towary zaopatrzone są w kody kreskowe umożliwiające odczytanie cen, a narzędzia do odczytu cen znajdują się bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru;
- 3) art. 105 § 1 Kpa poprzez jego niezastosowanie i brak wydania decyzji o umorzeniu postępowania w całości, a co za tym idzie postępowanie stało się bezprzedmiotowe.

Mając na uwadze powyższe przedsiębiorca wniósł o uchylenie przedmiotowej decyzji w całości i umorzenie przedmiotowego postępowania, ewentualne uchylenie przedmiotowej decyzji w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania organowi pierwszej instancji.

Przedsiębiorca w odwołaniu stwierdził, że jego zdaniem brak było podstaw do nałożenia kary na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o cenach, gdyż nie doszło do naruszenia przez stronę obowiązków wskazanych w art. 4 ust. 1 ustawy o cenach. Ponadto przedsiębiorca dodał, o czym również wspominał w piśmie z 2 grudnia 2021 r., że jego przedsiębiorstwo wdraża innowacyjne rozwiązania w zakresie obsługi klientów, o czym inspektorzy prowadzący kontrolę zostali poinformowani. Strona uważa, że klienci są niezwykle zadowoleni z jakości obsługi i procedur stosowanych w jej sklepie, w tym także w zakresie informowania o cenach.

Każdy z klientów jest obsługiwany indywidualnie przez sprzedawcę, który jest wyposażony w czytnik cen, który umożliwia bezpośrednio przy kliencie odczytanie ceny danego produktu, a więc informację o cenie otrzymuje w momencie obsługi. Zdaniem przedsiębiorcy taka formuła jest adekwatna z wywieszeniem ceny przy produkcie, a jednocześnie jest bardziej wiarygodna, gdyż nie ma możliwości modyfikowania ceny oraz cena jest aktualizowana na bieżąco. Przedsiębiorca wskazał również, że klient o stosowanym systemie informacji dowiaduje się zaraz po wejściu do sklepu, jak również z „obwieszczeń znajdujących się w sklepie.

Powyższy sposób uwidaczniania cen, zdaniem skarżącego nie stoi w sprzeczności z § 3 ust. 1 rozporządzenia. Przedsiębiorca wskazuje również, że cena jest możliwa do odczytania w miejscu ogólnodostępnym, tj. na monitorze lub z czytnika cen na podstawie kodu umieszczonego bezpośrednio na produkcie, odczytanie następuje bezpośrednio z cennika, co umożliwia zapoznanie się z ceną i porównanie cen w sposób jasny i przejrzysty, a narzędzia do odczytu znajdują się w bezpośredniej odległości od towaru, zwłaszcza, gdy obsługujący klienta personel jest mu bezpośrednio dedykowany, zapewniając indywidualną obsługę.

Zdaniem przedsiębiorcy żadne z praw konsumentów nie zostało naruszone, wręcz przeciwnie – kupujący są obsługiwani indywidualnie, cena podawana jest przy pomocy narzędzi elektronicznych, co uniemożliwia manipulację przy cenach, konsumenci mają pełne informacje o cenie, w tym cenach produktów podobnych – a ich prawo do informacji pozostaje zachowane.

Prezes UOKiK, po analizie całokształtu materiału dowodowego, w szczególności protokołu kontroli z 26 października 2021 r. (nr akt kontroli KNR.8361.240.2021), nie miał wątpliwości co do zaistnienia faktu naruszenia przepisów ustawy o informowaniu o cenach oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju. Stan faktyczny opisany w protokole kontroli i zgromadzone materiały w załącznikach do protokołu, nie budzą żadnych wątpliwości organu drugiej instancji. Jak sam przedsiębiorca oświadczył w ofercie ogólnodostępnej sklepu znajduje się 7 000 pozycji towarowych, z czego 236 pozycji objętych obowiązkiem uwidaczniania ceny jednostkowej. Jak wynika z ustaleń zawartych w aktach sprawy, kontrolowany nie uwidoczniał informacji o cenie oraz cenie jednostkowej wszystkich wyrobów oferowanych przez przedsiębiorcę do sprzedaży.

Przepisy art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach stanowią, iż w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen, a dodatkowo zgodnie z § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju cenę uwidacznia się w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy. Natomiast cenę oraz

cenę jednostkową uwidacznia się w szczególności: na wywieszce, w cenniku, w katalogu, na obwolucie, w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu.

Prezes UOKiK podkreśla również, że obowiązki nałożone ww. przepisami dotyczą wszystkich placówek, w których prowadzona jest sprzedaż detaliczna wyrobów i nie ma przy tym znaczenia czy jest to sklep samoobsługowy, czy towar podaje sprzedawca, mały czy duży sklep.

Niezrealizowanie tego obowiązku, zgodnie art. 6 ust. 1 ww. ustawy, powoduje nałożenie kary pieniężnej w wysokości do 20 000 zł. Przepis ten nakazuje zatem wojewódzkiemu inspektorowi Inspekcji Handlowej wymierzyć karę pieniężną podmiotowi, który nie wykonuje obowiązku określonego w ww. przepisach, choćby naruszenie prawa miało charakter jednostkowy, a w trakcie kontroli przystąpiono do wykonywania zaleceń inspektorów i na dzień wszczęcia postępowania wszystkie nieprawidłowości były wyeliminowane.

Zgromadzone w toku kontroli materiały w sposób jednoznaczny i niebudzący wątpliwości pozwalają na stwierdzenie, że przedsiębiorca (...), nie wykonał ciężących na nim obowiązków wynikających z wyżej przytoczonych przepisów ustawy o informowaniu o cenach oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju.

Argumenty strony zawarte w odwołaniu, w całości nie znajdują uzasadnienia. Prezes UOKiK stwierdza, że stosowane przez kontrolowanego innowacyjne rozwiązanie, polegające na każdorazowym odczytywaniu z czytników przez obsługę sklepu cen wyrobów dla każdego klienta indywidualnie, którego skutkiem jest brak uwidocznionych cen i cen jednostkowych w sposób wskazany przepisach prawa, nie stanowi wypełnienia nałożonych na przedsiębiorcę obowiązków wynikających z przepisów ustawy o cenach oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju..

Zgodnie z przepisami „cenę oraz cenę jednostkową uwidacznia się w szczególności: na wywieszce, w cenniku, w katalogu, na obwolucie, w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu.”, a zatem inna forma (ustne informowanie klientów przez obsługę sklepu po sczytaniu kodów znajdujących się na wyrobie) jest niewystarczająca i nie będzie w żaden sposób stanowiła wypełnienia obowiązków nałożonych ww. przepisami. Przedsiębiorca w toku kontroli oświadczył, że kupujący może podejść do monitora i obejrzeć wskazaną cenę lub odczytać na skanerze przenośnym. Ponadto przedsiębiorca wskazał, że system informatyczny, z którego korzysta personel podczas informowania klientów o cenie nie podaje ceny jednostkowej. Dążenie przedsiębiorcy do „informatyzacji i elektronicznej” nie zwalnia przedsiębiorcy z obowiązku stosowania przepisów ustawy o cenach. Prezes UOKiK zwraca uwagę, że obowiązkiem przedsiębiorcy podejmującego się prowadzenia działalności, polegającej na sprzedaży produktów jest zapoznanie się z obowiązującymi przepisami i spełnienie wymagań w nich zawartych. Przepisy dotyczące uwidaczniania cen, w sposób jasny i niebudzący wątpliwości regulują kwestie dotyczące sposobu informowania konsumentów o cenach i cenach jednostkowych wyrobów. Powyższe przepisy, są tak

skonstruowane, aby konsument bez angażowania innych osób, straty czasu np. na czekanie w kolejce do obsługi, mógł uzyskać niezbędną dla niego informację, bez względu na to czy zamierza w danej chwili zakupić dany produkt czy nie. Nie sposób jest oczekiwać od klientów, aby każdorazowo zwracali się do obsługi sklepu, w celu uzyskania informacji odnośnie cen wyrobów pozwalającej im stwierdzić czy jej wysokość dla konkretnych produktów, jest dla nich atrakcyjna w porównaniu z ofertą innych placówek. Ponadto należy podkreślić, że przyjęte przez Stronę rozwiązanie nie zapewnia dostępu do informacji o cenie jednostkowej, gdyż system jej nie wyświetla.

Mając na uwadze powyższe Prezes UOKiK stwierdza iż zarzut strony dotyczący naruszenia art. 6 ust. 1 w zw. art. 4 ust. 1 ustawy o cenach oraz § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju w zw. art. 4 ust. 1 ustawy o cenach, jest całkowicie niezasadny, co zostało wyjaśnione powyżej.

Organ drugiej instancji wskazuje, że cechą charakterystyczną sankcji administracyjnej, a taką właśnie jest kara pieniężna nakładana na podstawie przepisów ustawy o informowaniu o cenach, jest jej automatyczne stosowanie wobec podmiotu ponoszącego przypisaną mu obiektywną odpowiedzialność za naruszenie ciążących na nim obowiązków. Samo zaś stwierdzenie – udowodnienie faktu braku właściwej informacji w zakresie m.in. ceny czy ceny jednostkowej towaru jest wystarczającą przesłanką do nałożenia kary pieniężnej. Nie ma przy tym znaczenia czy niedopełnienie obowiązku uwidocznienia cen w określony sposób nastąpiło z winy (umyślnej czy nieumyślnej) kontrolowanego przedsiębiorcy, czy też nie. Dodatkowo wskazać należy, że ustawa nie przewiduje możliwości badania przez organ Inspekcji Handlowej istnienia winy, bądź jej braku po stronie podmiotu, u którego ujawniono nieprawidłowości. Zatem samo stwierdzenie w wyniku kontroli, że określony podmiot nie zrealizował ciążącego na nim obowiązku ustawowego powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest karą administracyjną.

Po przeprowadzonym postępowaniu administracyjnym, Prezes UOKiK uznaje, iż Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej wydał decyzję zgodną z obowiązującym stanem prawnym przy uwzględnieniu ustawowych wytycznych wymiaru sankcji wskazanych w art. 6 ust. 3 ww. ustawy oraz wspomnianych wymogów ujętych w celach regulacji. Wysokość kary pieniężnej ustalona na poziomie 2 400 zł przy maksymalnej wysokości 20 000 zł jest, w ocenie organu drugiej instancji, kwotą optymalną. Wymiar kary bierze pod uwagę fakt naruszenia praw i interesów konsumentów, którzy zostali pozbawieni informacji o cenach i cenach jednostkowych, jeżeli obowiązek ich dotyczył, w przypadku wszystkich poddanych kontroli wyrobów. Cena jest jednym z ważniejszych czynników mających wpływ na podjęcie decyzji o zakupie towaru przez konsumenta i powinna być uwidoczniiona w sposób ogólnodostępny i dobrze widoczny. Podkreślić należy, że cena jednostkowa jest podstawowym kryterium obiektywnej informacji o wartości towaru wyrażonej w jednostkach pieniężnych, szczególnie w kontekście porównania jej z takimi wartościami innych towarów – podobnych, o odmiennych cechach co do marki, producenta, ilości, wzornictwa, poziomu technicznego, itp. brak uwidocznienia cen jednostkowych przy

towarach uniemożliwia kupującym porównanie cen towarów z cenami towarów podobnych, bez angażowania osób z obsługi, a przez to utrudnia kupującym dokonanie optymalnego i właściwego dla nich wyboru towaru, naruszając ich interesy ekonomiczne oraz prawo do rzetelnej informacji o cenie uwidocznionej zgodnie z przepisami.

Zarzut dotyczący naruszenia art. 105 § 1 Kpa poprzez jego niezastosowanie i brak wydania decyzji o umorzeniu postępowania w całości, zdaniem Prezesa UOKiK nie znajduje uzasadnienia. Treść art. 105 § 1 Kpa wskazuje, że gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe w całości albo w części, organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania odpowiednio w całości albo w części. W niniejszej sprawie organ drugiej instancji nie ma żadnych wątpliwości, że przedsiębiorca (...), nie wykonał ciążących na nim obowiązków wynikających z ustawy o informowaniu o cenach oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju, a co za tym idzie Warmińsko-Mazurski WIIH był zobowiązany do wszczęcia postępowania, a następnie wydania decyzji na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o cenach.

Prezes UOKiK, dokonując analizy przesłanek zawartych w art. 6 ust. 3 ustawy o cenach, w pełni zgadza się z Warmińsko-Mazurskim WIIH, że niewykonanie obowiązku w zakresie uwidaczniania cen przy wszystkich partiach towarów oferowanych do sprzedaży oraz niewykonanie obowiązku w zakresie uwidaczniania cen jednostkowych przy wszystkich partiach towarów, których dotyczył wymóg uwidaczniania cen jednostkowych, stanowi bardzo poważne naruszenie obowiązków w zakresie uwidaczniania cen i cen jednostkowych, co miało miejsce w niniejszym przypadku.

Analizując dotychczasową działalność przedsiębiorcy, należy stwierdzić, że nie toczyło się dotąd żadne postępowanie w przedmiocie naruszenia przepisów ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług.

Przy ustalaniu wielkości obrotów i przychodu, organ pierwszej instancji właściwie wziął pod uwagę dostarczoną przez przedsiębiorcę dokumentację.

Należy wskazać, że kara pieniężna powinna odpowiadać wymogom wskazanym przez prawodawcę unijnego, który w art. 8 dyrektywy 98/6 WE stanowi, że musi być ona skuteczna, proporcjonalna i odstrasżająca (porównaj w tym zakresie wyrok NSA z 23 maja 2012 r., II GSK 684/11, czy wyrok NSA z 19 grudnia 2012, II GSK 1823/11). Skuteczność kary przejawia się w możliwości jej nałożenia i wyegzekwowania. Żeby kara była odstrasżająca, jej wysokość powinna być dotkliwa dla przedsiębiorcy. Kara nałożona na podmiot musi także spełniać funkcję prewencyjną oraz dyscyplinująco-represyjną, tj. być ostrzeżeniem dla przedsiębiorcy, mającym na celu niedopuszczenie do powstania nieprawidłowości w przyszłości. Wymierzona kara powinna być przy tym proporcjonalna, to jest właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w obrocie dostępne były tylko towary opatrzone odpowiednimi informacjami na temat ich cen i cen jednostkowych. Zdaniem organu drugiej instancji kara ustalona przez Warmińsko-

Mazurskiego WIIH w wysokości 2 400 zł, odpowiada powyższym wymogom i uwzględnia wszystkie przesłanki wymiaru kary.

Po przeanalizowaniu niniejszej sprawy, podobnie jak organ pierwszej instancji, Prezes UOKiK nie widzi podstaw do odstąpienia od wymierzenia kary na podstawie art. 189f § 1 pkt 1 Kpa. Przepis ten przewiduje dwa warunki, które muszą zostać spełnione łącznie, aby organ mógł odstąpić od nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej. Po pierwsze waga naruszenia musi być znikoma, przez co należy rozumieć, że istotność, znaczenie oraz rozmiar naruszonego obowiązku są niewielkie. Drugim warunkiem uzasadniającym odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej jest zaprzestanie naruszania prawa przez stronę. Podkreślić należy, że w trakcie kontroli ustalono, iż w przypadku wszystkich skontrolowanych produktów konsumenci byli pozbawieni odpowiednich informacji o ich cenie czy cenie jednostkowej. Stąd też wagi naruszenia nie można uznać za znikomą. Uwidocznione prawidłowo informacje o cenie i cenie jednostkowej produktu, umożliwiają konsumentowi porównanie poszczególnych cen, a następnie dokonanie przez niego właściwego wyboru, z uwzględnieniem jego sytuacji finansowej. Tym samym przesłanka pierwsza nie została spełniona. Nawet gdyby przedsiębiorca podjął działania i zaprzestał naruszenia prawa, co w niniejszej sprawie nie miało miejsca, to należy wskazać, że te przesłanki muszą jednak być spełnione łącznie, w związku z powyższym organ drugiej instancji również stwierdza, iż nie ma podstaw do zastosowania tego przepisu i do odstąpienia od wymierzenia kary na podstawie art. 189f § 1 pkt 1 Kpa.

Ponadto nie została spełniona przesłanka z art. 189f § 1 pkt 2 Kpa, gdyż na stronę nie została wcześniej nałożona administracyjna kara pieniężna w związku z naruszeniem przepisów ustawy o informowaniu o cenach. Tym samym wymagane prawem przesłanki nie zostały spełnione i nie występują podstawy do odstąpienia od nałożenia kary.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Zatem, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Olsztynie w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 k.p.a., organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony i Konkurencji i Konsumentów orzekł jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie:

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - 1) do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - 2) ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - 3) ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
 - 4) ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.
4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2021 r. poz. 1540 z późn. zm.).

Podstawa prawna pouczenia:

Art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325 z późn. zm.); § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 221, poz. 2193, z późn. zm.), art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. poz. 2019 poz. 178).

Z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

*Anna Janiszewska
Zastępca Dyrektora
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/*

(...)